

TWEEDAAGSE TRAINING: PRATEN OVER SEKSUALITEIT MET MENSEN MET EEN LVB

Seksualiteit is een terrein dat in de dagelijkse omgang met mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) aandacht verdient. Hulpverleners en docenten spelen daarin een belangrijke rol. Wat weten we als professional eigenlijk van de seksuele gevoelens van deze mensen? Wat mag je weten? Wat zou je moeten weten? Wat zijn hun verlangens? Waar fantaseren ze over? Hoe en waar en met wie "doen ze het"? Wat weten ze van masturberen, seks met een man, seks met een vrouw, veilig vrijen en de risico's?

Er zijn talloze gebieden waar cliënten en leerlingen hun weg in moeten vinden en waarbij hulp geboden kan worden. Dat vraagt om specifieke competenties om hierover in contact te kunnen komen met hen.

Tot het noodzakelijke gereedschap van een goede professional behoren dan ook:

- Kennis van zaken: kenmerken van LVB, leer- en denkstijl van LVB, kennis met betrekking tot seksuele onderwerpen;
- Vaardigheden: een gesprek kunnen voeren, voorlichting kunnen geven, de juiste woorden gebruiken);
- Een positieve attitude zoals goed kunnen luisteren, goed kunnen inleven, respectvol, open en eerlijk zijn, bereidheid tot zelfreflectie.

Niet alleen tussen professional en de persoon met een LVB luistert het nauw op welke manier er (verbaal en non-verbaal) gecommuniceerd wordt over seksuele onderwerpen, ook tussen professionals onderling. Ook hierbij (tijdens de overdracht, bij gesprekken over de cliënten / leerlingen en dergelijke) is een open houding en open communicatie van belang, waarbij taalgebruik, eigen normen en waarden, eigen opvattingen, attitude en dergelijke een belangrijke rol spelen. Schroom, schaamte en onwennigheid om met een collega over seksualiteit te praten moeten nogal eens overwonnen worden.

Van hulpverleners en leerkrachten wordt regelmatig gevraagd dat ze zich op een terrein begeven dat ze als persoonlijk en privé beschouwen. Ze moeten beslissingen nemen en interventies plegen op een gebied waar ze zich ongemakkelijk kunnen voelen, bijvoorbeeld in het geval van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Eigen houding, opvattingen en dergelijke hebben veel invloed op de wijze waarop keuzes gemaakt worden met betrekking tot interventies en de wijze waarop deze uitgevoerd worden.

Deze cursus traint hulpverleners, begeleiders en leerkrachten, zodat ze toegerust zijn om jongeren en volwassenen met een LVB te begeleiden, te ondersteunen en de weg te wijzen op het gebied van de seksualiteit.

Doelgroep

De training is bedoeld voor professionals die actief zijn binnen de jeugdzorg, (geestelijke) gezondheidszorg, of (speciaal) onderwijs, en werken met mensen met een lichte verstandelijke beperking. Denk daarbij aan:

- Jeugdzorgwerkers
- Verpleegkundigen (SPV, Jeugd-, GGZ-, VG- of praktijkverpleegkunde)
- (School)maatschappelijk werkers
- Gezinshuisouders
- Woonbegeleiders
- Ambulant begeleiders
- Zorgcoördinatoren

Werk- en denkniveau: HBO / Universitair

Leerdoelen

Na deelname aan deze tweedaagse training:

- Ben je in staat de thema's seksualiteit en intimiteit in de begeleiding van mensen met een lichte verstandelijke beperking professioneel te hanteren;
- Ben je je bewust van de (diversiteit aan) seksuele gevoelens die cliënten (kunnen) hebben;
- Kun je informatie en voorlichting geven over seksualiteit en relaties aan mensen met een lichte verstandelijke beperking;
- Kun je reflecteren op eigen normen, waarden en (verschillen in) grenzen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit, zowel als persoon, professional en als collega;
- Heb je inzicht ontwikkeld in de invloed van eigen normen en waarden op het professionele handelen;
- Kun je de communicatie tussen collega's onderling bevorderen, met betrekking tot seksualiteit en intimiteit bij cliënten met een lichte verstandelijke beperking.

Modules

Verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid en gesprekstechnieken

De eerste module van deze training gaat over verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid en het inzetten van bepaalde gesprekstechnieken die je kunt gebruiken, waarbinnen rekening gehouden wordt met de licht verstandelijke beperking van je cliënt.

09.30 uur – 10.00 uur: Inloop met koffie / thee

10.00 uur – 11.00 uur: Woordgebruik, wat vertel je over jezelf en persoonlijke gevoelens

11.00 uur – 11.30 uur: Pauze

11.30 uur – 12.30 uur: Vertrouwelijkheid en verantwoordelijkheid

12.30 uur – 13.30 uur: Lunch

13.30 uur – 15.00 uur: Behandeling van casuïstiek
15.00 uur – 15.30 uur: Pauze
15.30 uur – 16.45 uur: Oefenen van vaardigheden en gesprekstechnieken
16.45 uur – 17.00 uur: Evaluatie en afsluiting

Attitude, relatie en motief

In de tweede module van deze training wordt uitvoerig stilgestaan bij je eigen basishouding ten aanzien van seksualiteit bij mensen met een licht verstandelijke beperking. Daarnaast is er veel aandacht voor de relatie die je hebt met je cliënt en hoe je die als instrument kunt inzetten. Verder komen de verschillende redenen waarom je met mensen met een LVB zou willen praten over seksualiteit aan de orde.

09.30 uur – 10.00 uur: Inloop met koffie en thee
10.00 uur – 11.15 uur: Introductie en kennismaking:
- Wat voor relaties hebben mensen met en LVB?
- Factoren die invloed hebben op seksuele uitingsvormen
11.15 uur – 11.30 uur: Pauze
11.30 uur – 13.00 uur: Attitudes van begeleiders
13.00 uur – 14.00 uur: Lunch
14.00 uur – 15.15 uur: Wat weten mensen met een LVB van seks?
15.15 uur – 15.30 uur: Pauze
15.30 uur- 16.45 uur: Presentatie:
- Redenen en motieven om seksueel contact te hebben
- Problemen bij seksuele relaties
16.45 uur – 17.00 uur: Evaluatie en afsluiting

Cursusleider

Bram le Grand was tot 2016 geregistreerd als klinisch psycholoog. Sinds hij gepensioneerd is geeft hij scholing en onderwijs. Van 1981 tot 2014 heeft hij gewerkt bij Trajectum (voorheen Hoeve Boschoord), een behandelklinik voor behandeling van licht verstandelijk beperkte en zwakbegaafde mensen met ernstige gedragsproblematiek.

Vanaf 1995 heeft Bram zich gespecialiseerd in diagnostiek en behandeling van mensen met een licht verstandelijke beperking en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Zo kan hij bogen op een solide theoretisch fundament en decennialange praktijkervaring in het diagnosticeren, begeleiden en behandelen van mensen met een LVB die seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen.

Studiebelasting

De gemiddelde cursist besteedt ongeveer 15 uur aan het doorlopen van deze scholing.

Toetsing/examinering

Er vindt geen toets plaats aan het eind van de cursus. De cursist ontvangt een bewijs van deelname aan het eind van de cursus.